

KANTONGERECHT IN HET EERSTE KANTON

A.R.no. 12-0976
27 januari 2015

Vonnis inzake:

ROY PAUL BOTTSE,
wonende op Curaçao,
eiser, hierna aangeduid met 'Bottse',
gemachtigde: mr. S. Marica, advocaat,

tegen

BADRESSEIN SITAL,
wonende te Paramaribo,
gedaagde, hierna aangeduid met 'Sital',
gemachtigde: mr. G.R. Sewcharan, advocaat.

1. **Het verloop van het geding**
 - 1.1 Dit blijkt uit de volgende processtukken:
 - het verzoekschrift dat met producties op 09 maart 2012 op de griffie der kantongerechten is ingediend;
 - de mondelinge conclusie van eis;
 - de conclusie tot wijziging c.q. aanvulling van het verzoekschrift;
 - de conclusie van antwoord;
 - de conclusie van repliek;
 - de conclusie van dupliek.
 - 1.2 De uitspraak van het vonnis is bepaald op heden.
2. **De Feiten**

Tussen partijen staat als enerzijds gesteld en anderzijds niet, althans onvoldoende gemotiveerd betwist, dan wel op grond van de in zoverre niet betwiste inhoud van de in het geding gebrachte producties, het volgende vast:

 - 2.1 Bottse was tot aan 25 februari 1980 beroepsofficier in dienst van de Surinaamse Krijgsmacht.
 - 2.2 Bottse is vanaf 1984 gevestigd op Curaçao en aldaar werkzaam als advocaat, in welke hoedanigheid hij regelmatig samenwerkt met Surinaamse en Nederlandse advocaten.
 - 2.3 Sital heeft op 25 februari 2012 bij de herdenking van de militaire staatsgreep van 25 februari 1980 een interview afgestaan aan het ochtendblad *De Vrijheid*.

- 2.4 In het ochtendblad De Ware Tijd van 27 februari 2012 is een artikel verschenen onder de kop 'Kolonel Valk was charlatan', 'Sital verwacht reactie van Nederlandse regering', geschreven door de journalist Ivan Cairo, voor zover van belang als volgt luidende:
- "Paramaribo – Als ze "een beetje verantwoordelijkheid hebben of een beetje regering zijn", verwacht oud-voorzitter van de Nationale Militaire Raad (NMR), Badressein Sital, een reactie van de Nederlandse regering op zijn mededeling zaterdagochtend, dat toenmalig militair attaché van Nederland, kolonel Hans Valk, samen met enkele officieren van de Surinaamse Krijgsmacht (SKM) een staatsgreep wilde plegen. ...Sital noemde Valk een charlatan, een spion van de Nederlandse inlichtingendienst die hier was gepland op de Nederlandse ambassade. Hij was bezig met een rechtse coup samen met officieren als Roy Bottse, Michel van Rey en ene Jong A Tai. Officieren die volgens Sital geen 'grass roots' waren, maar als 'Landverraders' in ruil voor "een bakje koffie" inlichtingen doorspeelden aan de Nederlandse ambassade. Uiteindelijk hebben deze officieren Valk in de steek gelaten en ging zijn staatsgreep niet door. ..."*
- 2.5 Voormeld artikel is ook geplaatst op de website van voormeld ochtendblad: <http://www.dwtonline.com>.
- 2.5 Bij exploit no. 130 van de gerechtsdeurwaarder G.O. Niekoop, heeft Bottse op 02 maart 2012 Sital in gebreke doen stellen.
3. **De vordering, de grondslag daarvan en het verweer**
- 3.1 **De vordering na eiswijziging**
- Bottse vordert na eiswijziging, zakelijk weergegeven, om bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad:
1. Voor recht te verklaren dat Sital onrechtmatig heeft gehandeld jegens Bottse door hem valselijk te beschuldigen en daarbij op grove onachtzame wijze opzettelijk heeft beledigd door hem aan te duiden als 'landverrader';
 2. Sital te bevelen om binnen een dag na vonniswijziging, althans op een door de kantonrechter te bepalen tijdstip in goede justitie in de hier te lande verschijnende kranten De Ware Tijd en De West op de voorpagina van deze kranten op zijn kosten, althans op een voor het publiek zichtbare plaats in deze kranten de in het verzoekschrift omschreven tekst in kader te plaatsen, althans te doen plaatsen;
 3. Sital te veroordelen om aan Bottse te betalen een dwangsom van SRD 5000,- per dag voor elke dag of keer dat hij in strijd handelt met de veroordeling onder sub 2.
- 3.2 **De grondslag**
- Bottse heeft tegen de achtergrond van de feiten, zakelijk weergegeven, aan zijn vordering ten grondslag gelegd dat Sital hem op 25 februari jongstleden publiekelijk op grove wijze heeft beledigd door hem als 'landverrader' aan te duiden en hem daarbij ook valselijk te beschuldigen van het begaan van ernstige strafbare feiten tegen de staatsveiligheid van de Republiek Suriname, tijdens een interview met het ochtendblad De Ware Tijd in het kader van de herdenking van de staatsgreep van

25 februari 1980. Sital wist alstoen dat hij met een journalist sprak en dat zijn uitlatingen verspreid zouden worden aan het grote publiek. Sital heeft doelbewust de uitlatingen gedaan en op opzettelijke wijze beoogd daaraan ruchtbaarheid te geven. Sital heeft opzettelijk zijn eer en goede naam aangerand door hem publiekelijk te beschuldigen van een feit of feiten met het kennelijk doel om daaraan ruchtbaarheid te geven middels het verspreiden van de door hem gedane uitlatingen. Sital is een markante figuur in de Surinaamse (politieke) gemeenschap en heeft bewust een bijzonder moment gekozen om Bottse te beschuldigen van strafbare feiten, nu hij heel goed moet hebben geweten dat zijn uitlatingen, zeker gedaan op 25 februari, zeer veel media aandacht zou krijgen. De verspreiding van de door Sital gedane uitlatingen heeft wel degelijk plaatsgevonden. De gedane uitlatingen, althans beschuldigingen van Sital zijn onwaar, onjuist, althans ondeugdelijk, althans valse beschuldigingen aan zijn adres. Sital heeft zich dan ook op ergerlijke wijze schuldig gemaakt aan een onrechtmatige daad jegens Bottse. Het directe gevolg van Sital's onrechtmatige daad is de schade die Bottse's maatschappelijke reputatie lijdt in Suriname en buiten Suriname.

3.3 Het verweer

Sital heeft gemotiveerd verweer gevoerd. De kantonrechter komt bij de beoordeling indien nodig terug op dit verweer.

4. De beoordeling

- 4.1 Sital voert aan dat hoewel Bottse op grond van artikel 109 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bevoegd is om tot de afloop van de zaak zijn eis te wijzigen of te verminderen, hij deze niet mag vermeerderen, weshalve de gestelde eiswijziging niet kan worden toegelaten.
- 4.2 Bottse voert hiertegen aan dat de tekst van artikel 109 Rv absoluut geen beperking inhoudt tot vermeerdering van eis, doch, naar de kantonrechter begrijpt, wel voor het onderwerp van de eis. Aangezien Bottse zijn eis heeft gewijzigd doch zijn onderwerp niet heeft veranderd of vermeerderd, is het bezwaar van Sital onjuist.
- 4.3 De kantonrechter stelt voorop dat artikel 109 Rv – in tegenstelling tot de interpretatie van Bottse – in beginsel wel degelijk een beperking tot vermeerdering van de eis inhoudt, doch is naar het oordeel van de kantonrechter in casu geen sprake van een vermeerdering van eis. Aangezien in casu slechts sprake is van aanvulling van feiten en omstandigheden ter onderbouwing van de grondslag van de vordering, met verbetering van de formuleringen van het gevorderde, zonder deze inhoudelijk te wijzigen, wordt Sital naar het oordeel van de kantonrechter niet in zijn verdediging geschaad noch wordt de procesgang hierdoor onredelijk vertraagd, weshalve de eiswijziging zal worden toegewezen, met dien verstande dat de verzochte vermeerdering van de dwangsom zal worden afgewezen. Met de eiswijziging is reeds rekening gehouden in het petitum onder 3.1 van dit vonnis.

- 4.4 Sital voert voorts aan dat Bottse door te stellen dat hij tijdelijk verblijft aan de

ontkent en betwist dat Bottse aan de Masipalaan verblijft.

- 4.5 Bottse voert hiertegen aan dat hij ten tijde van de indiening van het verzoekschrift tijdelijk in Suriname verbleef aan de Masipalaan, doch dat zijn feitelijke woonplaats Curaçao is. Geheel in overeenstemming met artikel 111 lid 1 Rv, heeft hij een lokale advocaat aangesteld om zijn zaak te behartigen en ten kantore van de advocaat domicilie gekozen.
- 4.6 Sital voert bij dupliek aan dat Bottse pas bij repliek het gebrek probeert te herstellen door domicilie te kiezen 'bij het Advocatenkantoor Marica'. Door opzettelijk verkeerd te doen voorkomen alsof hij tijdelijk zou verblijven aan de Masipalaan, heeft hij Sital ernstig in zijn verdediging geschaad. Immers biedt artikel 122 Rv de gedaagde in een procedure het recht om alvorens in de zaak enig verweer of tegenzegging te doen, te verlangen dat er zekerheid wordt gesteld voor de betaling van de kosten, schade en interesten in welke hij verwezen zou kunnen worden. Van dit recht kan Sital geen gebruik meer maken en handelt Bottse also in strijd met de beginselen van behoorlijke procesorde, weshalve Bottse niet-ontvankelijk moet worden verklaard in zijn vordering.
- 4.7 De kantonrechter stelt voorop dat gebreken in het verzoekschrift ingevolge artikel 111 Rv, kunnen worden hersteld op grond van artikel 112 Rv en dat dergelijke gebreken in beginsel niet van dien aard zijn dat zij tot gevolg hebben dat gedaagde ernstig in zijn verdediging wordt geschaad of dat de procesgang hierdoor onredelijk wordt vertraagd, waardoor eiser niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard in zijn vordering. Nu, Bottse het door Sital gestelde gebrek in het verzoekschrift, nog voor de conclusie van antwoord, bij conclusie tot wijziging c.q. aanvulling van het verzoekschrift, heeft hersteld, ziet de kantonrechter geen reden om Bottse niet-ontvankelijk te verklaren. Bovendien heeft Bottse het inleidend verzoekschrift in persoon ingediend, waaruit geconcludeerd kan worden dat Bottse alstoen in Suriname was en er verbleef. Het verweer terzake wordt daarom verworpen.
- 4.8 De kantonrechter overweegt voorts dat Bottse bij zijn inleidend verzoekschrift reeds heeft opgegeven dat hij op Curaçao woont en de Nederlandse nationaliteit bezit, doch domicilie kiest aan de Masipalaan, waaruit het reeds duidelijk moet zijn geweest voor Sital dat het in casu gaat om een vreemdeling. Sital had de zekerheidstelling ingevolge artikel 122 Rv derhalve reeds voor alle wesen kunnen vorderen. Op basis hiervan concludeert de kantonrechter dat Sital niet in zijn verdediging is geschaad en wordt het verweer verworpen. Bovendien is dit verweer pas bij dupliek gevoerd, waardoor Sital tardief zou zijn.
- 4.9 Sital ontkent en betwist in een interview met het ochtendblad De Ware Tijd of in een gesprek met een journalist, Bottse te hebben aangeduid als landverrader, aangezien het artikel niet door Sital is geschreven noch gepubliceerd. Evenmin heeft Sital het artikel verspreid. Bovendien blijkt niet uit het artikel dat Sital, Bottse als landverrader heeft aangeduid de journalist heeft het woord landverrader namelijk niet als citaat

'...', terwijl de journalist citaten in het artikel heeft aangeduid met Nederlandse aanhalingstekens: "...". De woordkeuze en de schrijfwijze die tot een verkeerde indruk hebben geleid, kunnen niet voor rekening van Sital komen, aangezien noch de publicist noch de journalist met Sital in contact zijn getreden alvorens tot publicatie over te gaan. Sital voert verder aan dat hij noch in zijn toespraak noch daarbuiten Bottse op enig moment heeft aangeduid als landverrader, doch dat al hetgeen hij tijdens de herdenking heeft geuit, op waarheid berust en is hij in staat al datgene middels getuigenbewijs in rechte aan te tonen.

- 4.10 Bottse voert bij repliek aan dat Sital geheel tegen de waarheid in ontkent Bottse in een interview met een journalist van De Ware Tijd als landverrader te hebben aangeduid. Bottse biedt voor zover nodig bewijs aan middels getuigenverhoor. Voorts voert Bottse aan dat indien er sprake zou zijn geweest van een onjuiste weergave, Sital, in overeenstemming met zijn wettelijke plicht diende te handelen, door ervoor te zorgen om publiekelijk en ondubbelzinnig via dezelfde media te ontkennen dat hij Bottse als landverrader had aangeduid, aangezien Bottse reeds bij exploit van 02 maart 2012 correctie had verlangd van hetgeen in de media was verschenen en wel uiterlijk 06 maart 2012. Nu Sital er bewust voor heeft gekozen om dit na te laten, treft hem het verwijt volledig dat hij volledig achter de hem toegeschreven beweringen staat zoals op 27 februari 2012 in De Ware Tijd gepubliceerd. De gevolgen van deze onrechtmatige daad jegens Bottse dienen Sital dan ook volledig te worden toegerekend.
- 4.11 Bij dupliek persisteert Sital bij zijn betwisting dat hij Bottse als landverrader heeft aangeduid. Voorts voert Sital aan dat slechts degene die in een recht c.q. belang is aangetast, het recht toekomt om tegen de veroorzaker in actie te komen, weshalve Bottse de vordering tegen de schrijver had moeten instellen, vooral wanneer uit het artikel niet blijkt dat het Sital is die Bottse als landverrader heeft aangeduid.
- 4.12 De kantonrechter overweegt dat hoewel het gewraakte artikel door een journalist is geschreven en door het dagblad is gepubliceerd, het feit dat het artikel het door Sital afgestane interview omvat, maakt dat Sital aansprakelijk is voor de door hem gedane uitlatingen, waarvan hij wist dat die publiekelijk kenbaar zouden worden gemaakt door voornoemd dagblad, waarmee tevens het oogmerk om er ruchtbaarheid aan te geven vaststaat. Voorts is naar het oordeel van de kantonrechter niet gesteld of gebleken dat de uitlatingen zijn gedaan ter noodzakelijke verdediging of in het algemeen belang.
- 4.13 Bottse heeft aan zijn vordering ten grondslag gelegd dat Sital hem op 25 februari 2012 jongstleden publiekelijk op grove wijze heeft beledigd door hem als 'landverrader' aan te duiden en hem daarbij ook valselijk te beschuldigen van het begaan van ernstige strafbare feiten tegen de staatsveiligheid van de Republiek Suriname, tijdens een interview met het ochtendblad De Ware Tijd in het kader van de herdenking van de staatsgreep van 25 februari 1980. Naar de kantonrechter begrijpt, stelt Bottse dat Sital zich schuldig heeft gemaakt aan smaad, zijnde de opzettelijke aanranding van

kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven (zoals strafbaar gesteld in artikel 320 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht). Ingevolge jurisprudentie en literatuur (Tekst & Commentaar Wetboek van Strafrecht artikel 261 lid 1), is smaad een specifieke vorm van belediging waarbij aan 3 voorwaarden moet zijn voldaan:

1. er dient sprake te zijn van een aanranding van iemands eer of goede naam, waarbij voorwaardelijk opzet reeds voldoende is;
2. de belediging bestaat uit de telastelegging van een bepaald feit; het moet hierbij gaan om een concrete gedraging, niet vereist is waar en wanneer;
3. de dader had het doel om aan dit feit ruchtbaarheid te geven; voldoende is dat verwacht wordt dat de aantijging publiekelijk wordt gemaakt;

Nota bene is hiervoor niet vereist dat hetgeen waarvan de beledigde wordt beschuldigd, onwaar is.

- 4.14 De kantonrechter overweegt op basis van het vorenoverwogene dat een toetsing aan de criteria en voorwaarden zoals bovenvermeld, met zich meebrengt dat Sital zich naar het oordeel van de kantonrechter, inderdaad schuldig heeft gemaakt aan smaad door in zijn interview aan De Ware Tijd te stellen:
- “Hij was bezig met een rechtse coup samen met officieren als Roy Bottse, Michel van Rey en ene Jong A Tai. Officieren die volgens Sital geen ‘grass roots’ waren, maar als ‘Landverraders’ in ruil voor “een bakje koffie” inlichtingen doorspeelden aan de Nederlandse ambassade. Uiteindelijk hebben deze officieren Valk in de steek gelaten en ging zijn staatsgreep niet door.”*
- 4.15 Uit het artikel kan naar het oordeel van de kantonrechter niet anders worden geconcludeerd dan dat Sital het woord ‘landverrader’ al dan niet de letterlijke betekenis daarvan, heeft gebezigd, mede gelet op de strekking van de beschuldiging, nu het door Sital afgestane interview aldaar is weergegeven.
- Indien Sital van mening was geweest dat hij het woord ‘landverrader’ niet had gebruikt, had hij dat naar het oordeel van de kantonrechter moeten laten rectificeren, mede gelet op de negatieve consequenties van het gebruik van een dergelijke betiteling van (ex-)legerofficieren. Nu Sital heeft nagelaten de rectificatie te doen plegen –zoals eveneens gesteld door Bottse – zal hij aansprakelijk gesteld worden voor de tekst en de inhoud van het artikel. Meer nog, Sital erkent uitdrukkelijk al het overige gestelde in het gewraakte artikel.
- 4.16 De kantonrechter overweegt, gelet op het hierboven overwogene, dat het onrechtmatig handelen van Sital hiermee vaststaat alsook de door Bottse geleden schade, zijnde de aanranding van zijn eer en goede naam. De door Bottse gevorderde rectificatie zal worden toegewezen zoals geformuleerd in de beslissing, met maximering van de gevorderde dwangsom op SRD 250.000,-.
- 4.17 Nu, voor belediging en/of smaad niet vereist is dat de gedane beschuldigingen onwaar zijn, heeft Bottse naar het oordeel van de kantonrechter geen belang meer bij het gevorderde onder 1 van het petitum en gaat daarom voorbij aan het terzake gedane

zal voor wat betreft het gevorderde onder 1 van het petitum niet-ontvankelijk worden verklaard.

- 4.18 Sital zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de proceskosten, zoals nader begroot in de beslissing.

5. De beslissing
De kantonrechter

- 5.1 Beveelt Sital om binnen een week na betekening van dit vonnis in de hier te lande verschijnende kranten De Ware Tijd en De West, op een voor het publiek zichtbare plaats in voornoemde kranten de hierna volgende tekst in kader te plaatsen, althans te doen plaatsen:

„Rectificatie”

„Ik, Badressein Sital, maak op bevel van de kantonrechter in het Eerste Kanton bekend, dat ik geheel onrechtmatig de ex-officier der SKM, Roy Paul Bottse, die thans als advocaat gevestigd is op Curaçao, tijdens een interview met De Ware Tijd op 25 februari 2012, heb aangemerkt als ‘landverrader’ en ervan heb beschuldigd in de periode voorafgaand aan 25 februari 1980, betrokken te zijn geweest bij het beramen van een staatsgreep tegen de toenmalige regering Arron of ter voorbereiding daartoe inlichtingen heeft doorgespeeld aan de Nederlandse militair Valk. Ik bied hierbij aan Roy Paul Bottse mijn oprechte en welgemeende verontschuldigingen aan.”

- 5.2 Veroordeelt Sital om aan Bottse bij wege van dwangsom te betalen het bedrag van SRD 5.000,- (vijfduizend Surinaamse dollar) per dag voor elke dag of keer dat Sital in strijd handelt met het veroordeelde onder 5.1, met dien verstande dat de totaal te verbeuren dwangsom het bedrag van SRD 250.000,- (tweehonderd vijftigduizend Surinaamse dollar) niet zal overschrijden.
- 5.3 Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad.
- 5.4 Verklaart Bottse niet-ontvankelijk in het onder 1 van het petitum gevorderde.
- 5.5 Veroordeelt Sital in de proceskosten aan de zijde van Bottse gevallen en tot aan de uitspraak begroot op SRD 210,- (tweehonderd en tien Suriname dollar).
- 5.6 Wijst af het meer of anders gevorderde.

Dit vonnis is gewezen door de kantonrechter plaatsvervanger in het Eerste Kanton, mr. S.S. Nanhoe-Gangadin en op dinsdag 27 januari 2015 te Paramaribo, ter openbare terechtzitting uitgesproken door de kantonrechter in het Eerste Kanton, mr. R.G. Chatterpal, in tegenwoordigheid van de griffier.

w.g. L.R. Radhoe

w.g. S.S. Nanhoe-Gangadin
w.g. R.G. Chatterpal